

RACE

De Standaard, 09.10.2019, Filip Tielens

Niemand is immuun voor ingebakken racisme

Theater 'Race' draait om een verkrachtingszaak met een raciaal kantje, maar nog meer om framing en perceptie en vooral om het racisme en de blinde vlekken in ieder van ons.

Race

Arsenaal/Lazarus

★★★★☆

Op tournee tot 14/12.

De Amerikaan David Mamet schreef *Race* in 2009, net na de verkiezing van Obama tot de eerste zwarte president van de Verenigde Staten. Het stuk werd een hit op Broadway en in de Angelsaksische wereld. Sinds Black Lives Matter, #MeToo en *fake news* won het alleen maar aan relevantie – al doet een witte man zoals Mamet die een stuk schreef over racisme nu ook meer de wenkbrauwen fronsen.

Bij onze noorderburen maakte Eric de Vroedt er twee jaar geleden flitsend theater van, in de stijl van een advocatenserie op Netflix. Arsenaal/Lazarus uit Mechelen, dat *Race* als eerste Vlaamse gezelschap opvoert, verpakt het stuk ook als een televisieshow, maar dan met een stevige snuif ironie: sommige passages lijken wel een musicalpastiche. De juiste

meerwaarde van die keuze van regisseursduo Johan Dehollander en Aurelie Di Marino ontging ons wat, maar het levert wel vermakelijk theater op.

De plot zelf is minder om te lachen. Een witte advocaat (Jeroen Van der Ven) en zijn zwarte confrater (Gorges Ocloo) zijn verscheurd: moeten ze de rechtszaak aannemen van een rijke, oude, witte man (Dirk Van Dijk), die ervan beschuldigd wordt een zwart meisje op hotel te hebben verkracht? De zaak kan hun imago immers alleen kelderen: ofwel verliezen ze het pleit, ofwel de gratie van het publiek. Want zo'n Dominique Strauss-Kahn-type vrijuit laten gaan, daar kom je in deze tijd niet meer mee weg – zelfs al zijn er geen harde bewijzen.

Er wordt uitstekend geacteerd in *Race*. Van Dijk is heerlijk ambivalent (heeft ie het meisje nu verkracht of niet?), Van der Ven is als advocaat meedogenloos en Ocloo speelt onstuimig maar altijd spannend. Aminata Demba vertolkt de zwarte stagiaire van het advocatenbureau tegelijk waardig en geslepen. Als underdog krijgt zij aanvankelijk alle sympathie.

Heeft Dirk Van Dijk het gedaan of niet? © Stef Stessel

Maar later lijkt ook zij niet helemaal zuiver op de graat, wanneer de vraag zich stelt of ze gevoelige informatie gelekt heeft in het voordeel van het zwarte slachtoffer.

Als Mamet iets voor ogen had met deze *well-made play* – waarvan de dialogen soms wat langdradig worden – is het aantonen dat niets zwart-wit is, al heeft de kleur van je huid wel degelijk impact. Iedereen heeft zijn eigen drijfveren, oogkleppen, blinde vlekken en beperkte perspectief. Tegelijk is niemand immuun

voor ingebakken racisme en seksisme – zelfs niet wie zichzelf ziet als *woke* (bestond dat woord al in 2009?).

Verleden, imago en roddels kunnen bovendien een sterkere kracht zijn dan de waarheid, zeker in dit tijdsgewricht waarin alles draait om perceptie en framing. *Race* – een soms groteske, maar erg onderhoudende komedie met snijden-de ondertoon – legt knap bloot hoe onze eigen ervaringen en achtergrond sterk onze oordelen kleuren (*pun intended*).

FILIP TIELENS